

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 304.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245229059472/facsimile.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Engelsk-Mænd og Fransk-Mænd

dreder, som nu, for at give Riget og tildeels Europa Love, thi Meningen var kun at tale med dem om Byrderne, de skulde bære, og at høre, om de havde Noget at klage, men et lovgivende Under-Huus (regierende Undersætter) er ogsaa langt fra at være nogen Herlighed, det var kun, under Frihedens Kamp med herskesyge Konger og en rovgierig Adel af fremmed Herkomst, et nødvendigt Onde.

Angel-Sachsernes Folkelige og Borgerlige Opstandelse gik da for sig under Henrik den Tredie, og naar Man derfor kalder hans lange Regieringstid (1216—72) daadløs, da leger Man kun med Ord, thi Alt hvad der skedte i hans Søn Edvard Langbeens Dage (1272—1307) er hverken i Englands eller i Verdens Historie at sammenligne med dette Vidunder, uden hvilket der, under Latinens og Romer-Rettens Aag, ingen Redning vilde været for Nørre-Ledens Folke-Aand og Moders-Maal. Det Angelsachsiske Konge-Navn, Edvard bar, er imidlertid selv et Vidnesbyrd om Engelskhedens Sefer, og kan vi end ikke beundre hans Herre-Færd, maae vi dog tilstaae, den var folkelig, hvorfor det ogsaa lød halvt pudseerlig men dog klagelig ved hans Grav:

Og var min Tunge end gjort af Staal,
Og Hiertet af Malm deslige,
Saa kunde dog ikke mit Tunge-Maal
Hans Fromhed tilgavns udsige*)!

Samme Edvard, hvem de urimelige Engelsk-Mænd, der dog vilde have gamle Kong Edwards »gode Lov«, kalde »den Første«, var nemlig med eet Ord en Krigs-Mænd, men skjøndt han sagtens talde bedre Fransk end Engelsk, brød han sig dog, paa godt Angel-Sachsisk, kun lidt om Frankrig, og stræbde kun af hele Øen at danne et Stor-Britannisk Kejserdømme for sig selv. Dette lykkedes nu vel først tre hundrede Aar senere, men det første Skridt til hvad der falder saa vanskeligt og virker dog saa meget, som Forbindelsen mellem England og Skotland, er derfor lige mærkværdigt, og Undertvingelsen af Wales, der heller hverken var let eller ubetydelig, fuldendte Edvard saa omtrent.

Hvad nu Kymrerne, eller som de, morsomt nok, hedde paa Engelsk, Vælsk-Mændene o: de Fremmede, i de otte hundrede Aar mellem Angel-Sachsernes Indvandring og Edwards Triumph, egenlig tog dem for, Andet end at vogte Faar

*) *Kæmpe-Viserne (Relicks [Reliques] of ancient poetry)* hos Percy II. 171.